

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

«___» _____ 20__ р.

**ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності «Облік та аудит»

за темою:

«Облік і контроль витрат від операційної діяльності
(на прикладі ТОВ «КОМФОРТСЕРВІС»)»

Виконавець

студент обліково-економічного факультету
групи 42

Семеренко Олександр Анатолійович

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Муренко Тетяна Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2017

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	6
1.1. Економічна сутність витрат операційної діяльності та їх класифікація за напрямками	6
1.2. Планування, організація та оцінка витрат операційної діяльності.....	15
1.3. Проблеми визначення операційних витрат за міжнародним та національним законодавством.....	21
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «КОМФОРТСЕРВІС».....	26
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «КОМФОРТСЕРВІС»...	26
2.2. Особливості організації обліку витрат від операційної діяльності ТОВ «КОМФОРТСЕРВІС».....	39
2.3. Шляхи вдосконалення обліку витрат операційної діяльності на підприємстві.....	46
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «КОМФОРТСЕРВІС».....	50
3.1. Завдання та необхідність контролю витрат операційної діяльності.....	50
3.2. Контроль витрат на підприємстві ТОВ «КОМФОРТСЕРВІС»: методичні аспекти та практика проведення.....	57
3.3. Напрямки вдосконалення контролю витрат операційної діяльності ТОВ «КОМФОРТСЕРВІС».....	59
ВИСНОВКИ.....	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	66
ДОДАТКИ.....	70

ВСТУП

Облік витрат підприємства в умовах обмеженості та вичерпаності ресурсів і необхідності досягнення планової ефективності завжди було актуальним завданням. Саме тому, виникає потреба безперервного зіставлення витрат і отриманих результатів. Ця необхідність зростає під впливом інфляції, коли дані про виробничі витрати необхідно звіряти з даними майбутніх витрат, що великою мірою залежать від впливу зовнішнього середовища. Раціонально організований облік витрат дає змогу усунути багато факторів, які негативно впливають на результати діяльності підприємства.

Актуальність теми. Будь-якому підприємству на будь-якому етапі розвитку необхідно організовувати свою діяльність на основі впевненості в прибутковості даної діяльності. Питання раціоналізації аналітичного моніторингу витрат діяльності підприємства та удосконалення організації їх обліку є надзвичайно актуальним в сучасному світі бізнесу, і залишається цікавим об'єктом для досліджень багатьох фахівців. Порівняння витрат і результатів діяльності дозволяє оцінити ефективність роботи підприємства. Без такого порівняння виникають непоправні помилки при виборі економічної політики підприємства, прийнятті важливих управлінських рішень, вибору видів підприємницької діяльності, визначенні оптимальних обсягів і структури випуску продукції, а також цін на продукцію, (роботи, послуги). Основний фінансовий результат діяльності підприємства – це прибуток, який є основою і джерелом засобів для його подальшого розвитку. Підвищити прибуток можна, збільшуючи обсяги виробництва або ціни на продукцію (роботу, послугу), що випускається. Однак це не завжди можливо і доцільно. Тому в системі розвитку підприємства в умовах значних економічних обмежень підвищення фінансового результату безпосередньо зв'язано зі зниженням витрат. Практично на кожному підприємстві існують резерви для зниження витрат до раціонального рівня, що дозволяє досягнути росту економічної ефективності діяльності, підвищення конкурентоспроможності. Управління витратами є доцільним у всіх сферах діяльності підприємства й має велике значення та цінність для всіх місць

виникнення і центрів витрат. Усі вище вказані фактори обумовлюють важливість і актуальність теми дипломної роботи.

Мета і завдання. Наукове визначення теоретико-методичних положень та розроблення практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення системи обліку та контролю в організаціях, що обслуговують житловий фонд, виявлення сучасної природи операційних витрат, обґрунтування теоретичних, методичних і практичних положень, щодо удосконалення системи їх обліку і контролю, а також розроблення рекомендацій щодо забезпечення їх ефективності.

Для розкриття поставленої мети в дипломній роботі передбачається вирішити такі завдання :

- вивчити теоретичні аспекти формування і розподілу операційних витрат;
- проаналізувати склад, розподіл і облік загальновиробничих, адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат;
- дослідити діючу практику ведення первинної документації, методика ведення бухгалтерського обліку витрат операційної діяльності підприємства, що досліджується;
- дослідити методика аудиту операційних витрат та операцій пов'язаних з ними.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес функціонування та інформаційного забезпечення організацій з обслуговування житлового фонду товариства з обмеженою відповідальністю ТОВ «КОМФОРТСЕРВІС». Предметом дослідження є організація обліку і аудиту витрат операційної діяльності підприємства.

Методи дослідження. Для вирішення окреслених завдань використовувався комплекс загальнонаукових і спеціальних методів дослідження: порівняння, абстрагування, аналізу та синтезу, які забезпечили системність підходу до вирішення окремих проблемних питань обліку та контролю в організаціях з обслуговування житлового фонду. У процесі роботи використовувалися такі методи дослідження:

- структурно-логічний аналіз (при побудові логіки та структури дипломної роботи);
- метод групувань (при дослідженні питання класифікації витрат операційної діяльності);
- різноманітні прийоми статистичних методів, зокрема порівняння;
- при зіставленні фактичних даних за відповідні періоди;
- методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції.

Інформаційна база дослідження. Для написання випускної роботи було використано закони України, нормативно-правові акти державних органів України з питань обліку витрат операційної діяльності, роботи вітчизняних вчених, навчальні видання по обліку й аналізу, періодичні видання, дані засобів масової інформації та мережі Internet. Також вихідними даними для виконання випускної роботи є робочі документи, первинні документи операцій з витратами, реєстри аналітичного та синтетичного обліку, організаційно-розпорядчі документи, наказ про облікову політику, акти та інші документи обліку.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження теоретико-методичних питань, критичної оцінки діючої практики обліку та контролю в організаціях що обслуговують житловий фонд було розроблено практичні рекомендації, спрямовані на вдосконалення системи обліку та контролю в організаціях, що обслуговують житловий фонд.

Аналітичний зріз документального забезпечення ОСББ за етапами його створення та функціонування дозволяє згрупувати документи об'єднання за такими групами: інформаційні – документи складені, основне призначення яких інформувати про події, які мають відбутися; правовстановлюючі – документи, які підтверджують права співвласників ОСББ та ОСББ, як суб'єкта господарювання; бухгалтерські – призначені для обліку активів, капіталу та зобов'язань.

При виконанні своїх основних функцій об'єднання здійснює витрати операційної діяльності, від правильного управління якими, залежить результат діяльності ОСББ, який, в свою чергу, безпосередньо впливає на добробут мешканців цього об'єднання, зокрема, та на стан збереження житлового фонду країни, загалом. Усі витрати ОСББ доцільно групувати за певними ознаками в залежності від видів здійснюваної діяльності та обліковувати на субрахунках: 949 «Інші витрати операційної діяльності» та 92 «Адміністративні витрати» від здійснення основної статутної діяльності та на відповідних субрахунках рахунків 94-97 – від здійснення інших видів діяльності.

Модернізація системи житлово-комунального господарства, що реалізується в Україні відповідно до програмних документів центральних органів виконавчої влади, визначає формування конкурентного середовища на ринку житлово-комунальних послуг, обумовлює появу поряд з традиційними суб'єктами, які здійснюють обслуговування житлового фонду, нових альтернативних – ОСББ, керуючих компаній та служб єдиного замовника. Враховуючи те, що світовий досвід засвідчив прогресивність ОСББ як найбільш ефективної форми організації з

обслуговування житла, доцільним є зосередження дослідження на питаннях обліку і контролю саме у зазначених організаціях.

Недосконалість обліку та контролю витрат операційної діяльності в організації полягає в фінансовій неможливості та відсутності зацікавленості в використуванні спеціального програмного забезпечення для ведення обліку та контролю.

Автоматизація обліку і контролю за допомогою удосконаленого програмного забезпечення дозволяє спростити синтетичний та аналітичний облік активів і зобов'язань ОСББ, проводити в інтернет-режимі двосторонній діалог між керівництвом і співвласниками щодо розрахунків за поточними і додатковими внесками, пільгами та субсидіями, іншими питаннями, що стосуються інформаційного забезпечення, і здійснювати контроль за діяльністю ОСББ.

Важливе значення має своєчасний і правильний облік проведених поточних і капітальних ремонтів та формування джерел для покриття зазначених витрат за рахунок додаткових внесків співвласників. З метою розмежування в обліку інформації щодо внесених коштів на покриття поточних витрат і додаткових внесків на проведення ремонтів рекомендовано обліковувати на рахунку 43 «Резервний капітал» зарезервовані джерела для фінансування ремонтних робіт у майбутньому, а дебіторську заборгованість за несвоєчасно внесені платежі на поточні та капітальні потреби диференціювати на нормальну і прострочену (загрозливу, критичну, безнадійну). Визначено способи відображення її в обліку та управління нею.

З метою забезпечення інформативності діяльності, формування розширеного звіту про планування та використання коштів власників житлових та нежитлових приміщень на утримання, обслуговування та управління майном ОСББ доцільно для обліку витрат використовувати рахунки 9-го класу. Зокрема, облік витрат з надання послуг на утримання будинків і споруд та прибудинкових територій доцільно вести на субрахунку 949 «Інші витрати операційної діяльності». Цей рахунок з метою забезпечення інформаційних потреб користувачів слід доповнити аналітичними рахунками, назви яких можна ідентифікувати із видами послуг чи робіт, що

надаються. Облік витрат адміністративного характеру, що становлять більше половини сукупних витрат ОСББ, варто вести на рахунку 92 «Адміністративні витрати» за окремими аналітичними позиціями витрат. Списання витрат на рахунок цільових внесків доцільно проводити з використанням рахунків 7-го класу з врахуванням принципу відповідності.

Програмне забезпечення дає можливість не лише вести бухгалтерський облік, а й здійснювати контроль. Контрольні функції полягають у повідомлення програми щодо перевищення ліміту, розрахунку строків дебіторської та кредиторської заборгованості (визначає строк прострочення платежу, формує відповідні групи заборгованостей відповідно до строків, закладених у конфігурації, визначає суму резерву сумнівних боргів для заборгованості старше 6 місяців, наводить цю інформацію у розшифровках до балансу), контролює строки виплати заробітної плати та податків і зборів, прораховує та повідомляє про можливість сплати за послуги контрагентам в залежності від суми грошових коштів, які накопичені на рахунку в банку та касі тощо.

Крім того, програма може формувати ряд звітів для здійснення своєчасного та виваженого управління. Проте вона є платним сервісом, тому проблема інформаційного вакууму та доступу до інформації, яка полягає у неможливості власників житлових та нежитлових приміщень оперативно отримати необхідну інформацію у зручних і «прозорих» формах її представлення, брати участь її контролі залишається.

Наявність такої кількості пропозицій що до удосконалення контролю за витратами в організації ще раз говорить про поки що низький рівень розвиненості альтернативних суб'єктів обслуговування житлового фонду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, обов'язків та господарських операцій підприємств та організацій [Електронний ресурс]: затверджена наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]: закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0905-00>.
3. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс]: закон від 12.03.2013р. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_010.
4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: від 02.12.2010 № 2755-VI. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс]: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. №318. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
6. План рахунків бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]: затверджена наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
7. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії [Електронний ресурс]: закон України від 05.10.2000 р. N2017-III. – Режим доступу: <http://www.ispf.gov.ua/ShowPage.aspx?PageID=32&AspxAutoDetectCookieSupport>.
8. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування складу витрат та порядку їх планування [Електронний ресурс]: наказ від 14 вересня 2006 р. №140-V. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Про затвердження Примірного переліку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій та послуг з ремонту приміщень, будинків, споруд [Електронний ресурс]: наказ від 10.08.2004 р. № 150.– Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1046-04>.

10. Про затвердження Типового статуту об'єднання співвласників багатоквартирного будинку [Електронний ресурс]: наказ від 27.08.2003 р. № 141.– Режим доступу: [http:// zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z 1155-03](http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1155-03).

11. Про об'єднання співвласників багатоквартирного житла [Електронний ресурс]: закон від 29.11.2001 № 2866-III. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2866-14>.

12. Про окремі питання бухгалтерського обліку (порядок передачі житлового комплексу на баланс об'єднання співвласників багатоквартирного будинку) [Електронний ресурс]: лист Міністерства фінансів України № 053-29170 від 20.12.2002 р. – Режим доступу: <http://www.liga.net>.

13. Бражнікова Л. Аналіз та вдосконалення фінансового механізму управління підприємствами ЖКГ / Л. Бражнікова // Економічний аналіз. – 2011. – Вип. 9. – Ч. 2. – С. 147-149.

14. Бубенко П. Т. Житлово-комунальне господарство регіону як системний об'єкт дослідження якісних характеристик / П. Т. Бубенко, О. В. Димченко // Регіональна економіка. – 2011. – № 4. – 280 с.

15. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник / Ф. Ф. Бутинець – Житомир : ЖІТІ, 2006. – 420 с.

16. Волинський Г. Про деякі напрями реформування житлово-комунального господарства України / Г. Волинський // Економіка України. – 2009. – № 8. – С. 78-84.

17. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами: практ. посібн. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К. : Лібра, 2004. – 880 с.

18. Костецький В. В. Перспективи інвестиційно-інноваційного розвитку житлово-комунального господарства України / В.В. Костецький // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014. – Випуск 2. – С. 43-91.

19. Крупка Я. Д. Реформування в системі житлово-комунального господарства України: виклики, пріоритети та бар'єри / Я. Д. Крупка, Т. Б.

Монастирська // Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіонів: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Видавець Віктор Дяків, 2015. – 276 с.

20. Монастирська Т. Б. Основні документи діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків / Т. Б. Монастирська // Збірник тез доповідей Одинадцятої міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації. – Тернопіль: Економічна думка, 2014. – 396 с.

21. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: навчальний посібник / В. О. Мец – К.: Вища школа, 2003. – С. 148-156.

22. Муравський В. Повна автоматизація первинного обліку як можливість вилучення людського чинника з інформаційного процесу / В. Муравський, Я. Крупка // Наука молода : зб. наук. праць молод. вчених ТНЕУ. – Тернопіль: Економічна думка, 2008. – № 9. – С. 234-245.

23. Облік в галузях економіки: навч. посіб. / З. В. Задорожний, Є. К. Ковальчук, В. М. Панасюк, О. Г. Бродовська. – Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2012. – 200 с.

24. Облік в сфері послуг: навч. посіб. / З. В. Задорожний, Є. К. Ковальчук, В. М. Панасюк, О. Г. Бродовська. – Тернопіль: Крок, 2012. – 127 с.

25. Олех Н. Л. Особливості визнання витрат та доходів на підприємствах ЖКГ / Н. Л. Олех // Фінансова справа. – 2010. – № 37. – С. 98.

26. Олійник Н. Зарубіжний досвід управління житловим фондом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.academy.gov.ua/ej/ej10/doc_pdf/Oliinyk.pdf.

27. Панасюк В. М. Витрати виробництва: управлінський аспект: Монографія/ В. М. Панасюк. – Тернопіль. : Астон, 2005. – 240 с.

28. Порядок державної реєстрації об'єднань співвласників багатоквартирного будинку [Електронний ресурс]: затверджено в постанові Кабінету Міністрів України

«Про реалізацію Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» № 1521 від 11.10.2002 р.– Режим доступу: [http:// www.osbb.zp.ua/zakon-osbb](http://www.osbb.zp.ua/zakon-osbb).

29. Правила утримання жилих будинків та прибудинкових територій [Електронний ресурс]: затверджено Наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 17.05.2005р. № 76. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0927-05>.

30. Рекомендації стосовно організації відносин між ОСББ та підприємствами-виконавцями послуг з централізованого постачання холодної, гарячої води, централізованого водовідведення та централізованого опалення від 13.05.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/rekomendaciyi-stosovno-organizaciyi-vidnosin-mizh-osbb-ta-pi-doc77933.html>.

31. Сєвка В. Г. Ефективність роботи альтернативних організацій з обслуговування житлового фонду міст / В. Г. Сєвка // Экономика труда, социальная экономика и политика. – 2012. – № 2. – С. 432.

32. Соколюк Г. Особливості обліку житлового фонду в об'єднаннях співвласників багатоквартирного будинку / Г. Соколюк // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2014. – № 3. – 320 с.

33. Шарманська В. М. Первинна документація і реєстри бухгалтерського обліку: навчальний посібник / В. М. Шарманська. – К.: Знання-Прес, 2003. – Шарманська В. М. Первинна документація і реєстри бухгалтерського обліку: навчальний посібник / В. М. Шарманська. – К.: Знання-Прес, 2003. – 268 с.
318.